પુનાના તથા દક્ષિણના વડા શરદાર દસ્તુરજી

સાહેબ કેકોબાદ આદરબાદનું આશા શાહ

નામું બહાર પાડ્યું છે એકજ વખત

ફરશે. જરથોસ્તી શાહેનશાહોની

જાણવાજોગ ઉપયોગી ભરેલું

જરૂર લેવું સારી જગોએ

રાખવું.

શરદારોને મુજાશ પરમાણે બીજી ચોપડીમાં

નામ દાખલ કરી આપવાને જરૂર છે

એ રૂપીઆ ધરમના નામે

વપરાશે.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગૂજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ

गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[गुजराती कॉपीराअिट विभाग]

अनुक्रमांक १४४८२ वर्गांक

पुस्तकनुं नाम સરદાર દસ્તુરજી કેકોબાદનું શાહનામું

विषय ૮-:૧

સરદાર દસ્તુરજી સાહિબ કેકોબાદનું શાહનામું.

—:—

હોશીંગ બાગમે શુ કેવડી ચંપાની વાડી શુ ત્યાં ચમકે છે.

શુર્ય ચંદરની થાળી ક્યાં જઇકરે અરજી હો

કુદરતના શાહેબ શુ તમારી એવી મરજી મહેલને છે બકતાવર ફુલોના પમરેચ કયરા

ઇગ્લન્ડ હોલ ઇન્ડીયાના રાજ વંન્શી થઇ ગયા પ્યારા

અશો જને ખરાનેક જરથોરત પવીત્ર ના હોતા નેક ખરા દીન દાર

સુર્ય હોતા શખાવતમે નેક થઇ ગયા યાર

બંદગી કરે પાંચ વખતની નેક દીનદાર

દરેક પર દયા કરી હરેકવાત પોતે લેતા ઓરી અરે દયાવંત ખરાહો દાતાર

મહેલને છે બાજુ પવીત્ર ખરૂ રાજ

માથે છે તુરી ખરા જર કસબનું ફુલ ફુલનું તાજ

જરથોસ્ત ફરમાનોનાં ખાશ છે
એજ દાનો રેવાજ ખાંધે છે

તુરી ભારેજર ખરા શાહેબ નામદાર

ઇગ્લન્ડ હોલ ઇન્ડીયા થઇ ગણી દલગીર

જાત પરજાત ઇગ્લન્ડ હોલ ઇન્ડીયામે શુ દેખાવ ખરા રાજ વંશી રાજા ખુદાતારી દરગાયે મુકુ છું

હમેશની દરબાર કલામ તારી મુકુ છું

હુ તારે આધાર હુ ગણુ છું

શરદાર ખરા મારા હુ માગુ છું

આશરા નેક ખરા તારાજીવ અને આખરબી તુનેજ અર પણ મદદમને આપે ખરીએ રહેમવંત રહેમ ભરી જનાબને ખરે મુકુ છું

એક શરહાતમને બકશો સરદાર મેહેરબાની તુ કર

શાઉ હીમતને અકલ ખરી આંખે બાંધીલે

પુરનામ મેલવવાને શારી અકલને વળી હીમત તુ દે

ખોદા તારા નામનીછે ખરીબરકત

દે મને રાસતનો ખરતારે રાસતના કોવત

રમને મસ્તકમે ખરૂ નેક જોર
દેમને
શકતીને કવાઇની ખરો તોડ
દેમને નેકીનીછે શાય ઉલટ
દેમને ખરી યારી અમેશને વરી અ,વખત
કરૂ શું શાહેપનીવાત ખરી
દુખ અને આફતમે મારીભરી
દીન એક અ યો મારી ઉપર આયો એક હો કંગાલ મારો છે
ખોદા શામે નેક ખરો શવાલ ખુદરતના આશારે છે
ખરી નેક કરે
ઇંગ્લદને પકડુ છુ હિંદુસ્થાન આખુ શહરે
બાંમદાદમે પમરે છે
ફુલોની કળી પમરે છે
કાયમ શરોશ તારી શુ ખડની શળી નેકનેકી ના બનાં
શુ આબરૂ મેળવી ગયા
ઘણા બામદાદમે ઉઠે છે
બાદશાહ રા ગી એજદાતારી કરે છે
રાતદીન ખુશબોની કાની
પુના રંગી પાહરા જંગી
ફુલ ફુલના મેવા પમરે છે
એજદા તારી બંદગી લીલો તરી કેવા
શરદારોમે માન મેળવીયું કમે શેવાયા
દેવા શુ મેલવીયા ખેતાપ
દરેક શહેરોનાં શારાં શલીયા જવાબા
હેવા થઇ ગયા ખોદા શાથેવાત કરે
ખાધેના ખનો શુખથી દોલત ભરે
ભલા ગુણોને શું બખનાવર મગજ
દયાવન દાનાર ખરી આપતા હોતા શમજ પેશી બંદગીમાં જોય છે,
ખુરશેદના નુરની થારી દુવા કરે છે

એજદા હોતારી
ચંદર શામે બંદગી કરે હાથજોડી શારી
સુર્ય તારી ખશ્રી છે ફરતીનેકી
ધન માલા મુકે છે
સાહેબ તુ શેઠી
પમરે છે બાગમે શીતાપ
શુ બકતાવરો છે
તરેતરેના ભાશાની વરી કીનાપ
એજદાતારી સુર્યા છે જોરમેન કલમ
શાઇશાથે લેના હોતા નેક અમો જોર શલમ
બંગગી કરે હમેશ ધરતી ફરતી ગાવ
ગોશપનને શારી
ફુવા માગે છે ચડલી શુ દેખાવ
હતો સુર્ય ચંદરૂપી
બાઇ બાવરાને મદન આપતા હતા શુપી
એવા થઇ ગયા યાને કનર ખરા
થઇ ગયા હતમને વળી જાને નેક શર રાત
અધરાન રોશની મુકેછે શુચંદર
અરદે શુર તારૂ ખરૂ નેકીનુ ગાય છે બંદર
દુનીયાના થઇ ગયા દાનાર
શુમાને એજદા તારો હમેશ રંગી ઉપગાર
શુપરે
પરવત પાખના પાણી બંદગી કરે
પાક પરે જગાર
રાહની શીયાન જ્ઞાન
શુ આપતા હતા રાજદાનીમે શારા વીચારનુ ધ્યાન
દક્ષીણના ધ્રડા મેલવી ગયા ચાંદી શો નાના ગદા
શુ ઢેલ ઢેલના વાગા
રાજા રાવણને બાદશાહ તરીકે લાગા

રાજવંશી કાંઇ એક પમરે ખુના બખતાવર કુટમ રહયુ કાયમછે પુના
શદના બખતાવર રહયા નામે નેક થઇ ગયા કેકોબાદ
દસ્તુરજી સાહેબે બતાવીયા નેકનેકીના રસ્તા
નેકનેકદાર શદા હના હસ્તા
નેક શુ ધરો અશોચની હેસ્તી
શુ પાદશાહનો ખરો દમામ શુ એજદા તારો ધર્મ ફુલપાનથી
પમરે અરે હો શુ બકતાવર ફલીયા
બંદગી કરે શુ શખાવત થરીયા
શુ અકલના શરદાર દસ્તુરજી શાહેબ રાહબના વીયો
શુ બેસીની દરબાર બકતાવર એલમ શીખવીશ
શરવે દીનના શરદાર નેકનેકીના ઉઠાવો ખરી છે બકતાવર ધમાલ
ગરીબ બીચારા બાપડા કરો હો કમાલ
એજદા પાક પરવતને રાખો ખુશી બેરામ ઇજળની મદનમે જાવો
ગુશી એજદાએર રચી ધણી વસ્તી એજદાના પુનમે ગાવો
નેક શુ દરોને ઓકસ્તી
દસ્તુરજીએ ઉઠાવી શખે બંદગીને તસ્તી
જરથોસ્તીજ કોમની ભલી વધે વસ્તી
નેક વીચાર ખરી છે હસ્તી
અમોને આપીયા નેકીના જ્ઞાન ગુણ તેના થઇ ગયા દાતાર
ભુલ એ પાપી શુ એજદા તારો હો ઉપગાર
પંખીઆં ધેછે અકલથી માળા
શુ બામદાદમે એજદાતારી બંદગી કરે વાલા
અની ખની
શુ નેક મનરાની રાગ હતી
શુ હતો ખરો નેકનેકીનો જાન
ઇંગ્લંડ પોકારે શુ માન આપે આખી હિંદુસ્તાન
રાજા રાવણમે મેળયુ પન
ઇંગ્લીશ દરબારોમે આપેશારા મન

કાયમ બીરાજે દસ્તુરજી શાહેબનો શરવાનનીને કીની હદ બંદગી કરે
બંધ છોડી શતઓ શતી એજદા તારી નેકી પોકારે
શરોશ શંગ અતી ઉતર દક્ષિણ પુર્વ પચીમ ઇંગ્લડ હીંદુસ્થાન
શુ બકતાવર મેળવીયું બાદશાહ તરીકે માન
રાજેકાજે શુ શાજન બીરાજે શુ ધમાલ પડે દસ્તુરજી શાહેબને લેવા
નેક વીચારના શાહેબને શુ કીધુ દેવા
શરદારી કીધી દરબારી કીધી ખરૂ મેલવ્યુશાન
બાદશાહી દરબારોનુ મન મેળવ્યુ શુ અકલને વલી જ્ઞાન
શુ દરેકરાહ બતાવે
શુ ખબરદાર ખુબી
હુ જોડનાર છું બાબ દસ્તુર કુટુંબનો હુબી
ખરૂ જાને મને લાગેજ એવા નામદાર થઇ ગયા
મારી શાદી ફુટ્રી વાગે ઘરની બીજાને ફીલે એવા થઇ ગયા
દુનીયામે નામદાર થોડા મલે શુ શલા આપે ખરી નેકને ડાહી
પુના મે છે પટેલની દહેમહેરમે શર્વ બીરાજે ભાઇ
થઇ ગયા આગલા શરદાર
દસ્તુરજી સાહેબ ભારેશો દરબાર
નેક થઇ ગયા હોશનબ શાહેબ હોશરદાર શાન મુકશું જ્ઞાન મુકયું
દસ્તુરજી સાહેબ
નો શરવાની ઉઠાવી ભારે
એલમની શાળા અંદર એલમ નેકડેછે શુબથી એક બાળા
નામ મલાયુ થામ મીલાવ્યું શુ બકતાવર હક તાલા
શુગી રહે શર્લ શંધવાલા નહી ધારેલા ધારીયા
દરેક ભાષા શંધ કઇ એક કાઢયા
હાથમે હીરા લાલ, શપેદ, ચમકે ચમકે શારા
અંગથી જરીબુટ્ટીના પારા
મેલામે પડે શુ ધમાલ લાટ ગવરનરને માન આપેશું બકતાવર કમાલ
શુ ઇંગ્લીશના છે પાયા શરદાર ચલાવેછે
પુત ખરા બિરપુર શરવે એલમથી ડાહયા ઇંગ્લીશના ચાલેછે

ઇનશાફો ન્યાજબી ખફનેક માથે બીરાજતું છે તાજબી શહા
શમજમાં રેવેં શંરવે ખુશાલ વરવતની પનામે શઉ કોઇ ન્યાલ
આ છે મારી ગંરીબની દુવા શાથે કલેજો
કુદુંબને લાંબા હુવા લાચારીથજો
કોમને નામુદ જીતીને નેકી રાખજો
શદાની શાબુદ શંચાઇને ફરજો હમેશ મદદ
એરવજને કાંઇપથના કરતા હરકત
નેકીને ખુબી જીછે ખરી બરકત
લાચારી બેકારી હમેશની રધ
આપજો શઉને આશરાનુ ઇનામ
દુવા મારી એટલી છે કોમને તમામ
લખુશું અશોઇની કાની ખરી દીલમાં પકડજો ખરી ઘરી
પલનુ ચકર ફરેછે
પલઘડી એજદાનું શુ ચકર મારે છે
બચાનોપર ફરી આછે મારો ગરીબનો શવાલ એજદાતારી નેકી છે
નાયે નવાલ કુદરતની ખરી નેકી છે
દુનીયાપર શુ લેછે બકતાવર કરે
ઘેરોને ગામો બકનાવર પાદશાહ તારૂં ખરૂં ઇંગ્લન્ડ
જરા ધાસ્તી કોમના રાખો શઉને મોટા દીલ
એજદાારી મદદ છે ખરી ખલી
દસ્તુરજી શાહેબની દુવા છે શરવેપર ટેલી
એજદાતારી અશોઇ મલેછે બકનાવર પહેલી
દસ્તુરજી ખરા દીલદાર હતા પાક અને પરેજગાર હતા
શુ કરૂ એજદાને અરજ
એજદાને કાંઇ નહિ પકી શમજ
માજદીયશની દીનના ખરા ખરા વીરખા યાદ
ઇક્ષણના દફતુરજી સાહેબ કેકો બાદ
શઉને આપંતા હતા મદદ
ને તે લેતા હતા દાદ

કાઇ એક શાહેરોને થઇ નાખુશની ખબર
થઇ તેથી શારી હમજત રાજવંતમે પકડી દલગીરની આશાર
કયાની થઇ ગયા નેક દસ્તુરજી શાહેબ એવા
પાદશાહરાજા દલગીરી ધરે શુ અરે હો શુ હતા બકતાવર કેવા
બાદશાહ રાજાની લાગની ગઇ બાજુમુકી
શુ નેક નેકીની બાજુ હતી
ખોદાશાથે જારે મકતાવરવાન
બાદશાહને રાજીઓની બેશના હતા શાથ
ગમ અને દીલગીરી થઇ રાજી બેઠા
નેક અશોઇને તજી બેઠા
કોમની દીલગીરી ન થઇ ગઇ ખાલી
બાદશાહને રાજી રાવણની ચકચુર ચાલી
શામજીને આ એક બુરો બનાવ
શરવેનો કરતાં હતા શાબુદનો બચાવ
શઉ કોઇના ઉભાયા દીલગીરીના જીગર
શરવેપર શાબના હતા નેક અશર
આલમે કીધો દલગીરીનો પોકાર
આલમ થઇ દલગીર શાંજને શવાર
ખરા હતા નેક નેકીના બળવાન
કોમને કાજે હતા નેક અશોઇના પહેલવાન
આગી કઇ એકને મદદની બીરાજે બાહાર
લખોને ખબર થઇ શાંજને શવાર
આલમની દલગીરીનુ રહેતુ પોકાર થઇ યાનાપર ઉઠી દલગીરી
ગામોને શહેર જાગ્યાની રગરી
પારશી કોમને હતુ એકનામ
રાજારજ વાડામે પહેલુ પડતુ તું કામ
બાદુર રાજમે દલગીરી જગ
કાઇ એક શહેનશાહ ઓ એ દીલગીરી પકડી દંગ
રાજા રાવણમે બીરાજના હમેશ શરવે શંગ

શઉના રાખતા હતા દીલની મરજી
એજદા એ શુ દલગીરી શરજી
દસ્તુરજીનુ ફ્રહુમ ભલુ નેક જાદા
તેની આ આખીનદાર નામે ઓલાદ
નેખીનો ધાલીયું તનને બદન
શરોમે ચાલીશુ દલગીદી તરદન
શઉ ક્રોઇએ દીલગીર બુમોપાડી લખાણો લખી મોકલીયા કાગલ
ક્રોમે દીલગીરી ખીધી શરવે આગળ
આખર પુનામે દલગીર થઇ પેઠા
એજદા શામે શરવે હારી બેઠા
દલગીરી પકડી વાગો ચાલે કરે ભોલા
કામકાજ કરે જરથોસ્તી બેલા દોલા
દલગીરી નહિ છુટી જરારતી
અશોઇ કરે નેક ખતી
હતા ઓ લમના રામ શુલ ઓલમા
હતા જાણે ચંદર સુર્યના દોલમાં
હતા નેક એલમમાં પુર દાશીર
દસ્તુરજી શાહેબેને રાજવંશી મેલાપ કરે
બહાદુર રાજવંના ખીનાબો હાથમે ધરે
પુના રંગી શહેરો જંગી નામદાર થઇ ગયા હકનાલા
ઇગ્લાડ રંગી ઇન્ડીયા જંગી શરવે ક્રોમના વાલા
કરાચીમાં દોસ્ત સ્તુરજી શાહેબ ધાળા કલ્યાણી
ત્રીમડી શેઠ નામદાર બાલા દીવ દમણ બાદશાઇ
દરબારના માનકજી શેઠવાલા દીવ દરબારના સરદાર કલ ક્રરજીવાલા
જમના જંગી ખરા રંગી
બેઠકબી રાજે ખરા
પાદશાહ રાજા ઓ રાની
દસ્તુરજી શાહેબ મેલાપ કરે
કરે હરે હાથ ધરે

શંગ શાર શાર જમશેદજી જીજીભાઇ પીટીટના હતા
શુ નેક દસ્તુર દાવર બેઠક બેશે જરી
હીરા કંકના વેશે
રાજા રાવનશી રાજાઓના જાય દેશે
શુ નાની ભરે થેલી
હાથમે મુકે રાજાઓ અયા જોર કરી મેલી
રાત દીન કરૂશું નથી હરદમ ભકતી
ઉઠાવુ શુ દુખ ભરેલી શકતી
મારૂ ખાનદાન છે ગણો લાયક
મારીપર ગરીબાઇ ઉઠી નાયક

નવશારીના વડીનેક દસ્તુરજી સાહેબ.

ઘણા ખેરખા થઇ ગયા લાયક શુ બકતાવર કલમો લીધી
અકાશે નાખી ખોટી થાલી વીધી
ધરતીપર પારી શેતાનની કીધી ચીઠી નામદાર
પાદશાહ અકબર સાહેબ મુકાવ્યાતાર
શુ ગયા શોભીતા દરબાર
લેવા આવ્યા કાંઇ એઠ શરદાર
ખબર થઇ માનથી પુછયું શુ હતો શણગાર
આકાશે ચઢાવેલો ખોટો એલમનો ભંગાર
નવશારીથી પાડી દીલ્હીમા જઇ પરી થાલી
પાદશાહે પુછડું કોણ હોપાડી
ખબર મલી દીલ્હીમાં શારી
દસ્તુરજી શાહેબ બેઠા સ્ટીમર ઉપડી
થાલી ત્યાં કીધી નેકીનુ હોવ્યાન
પાદશાનુ ખેચાયુ ખરૂ નેક દયાન

પાદશાહે નેક કબુલ કીધો ધરમ
દસ્તુરજી શાહેબ લઇ ગયા ત્યા જરથોસ્તીએ કામદાર
તેના હાથે શરવે કાંઇપણ બન્યું
દસ્તુરજી શાહેબે કાંઇ એક પાણી છાંટી
ઢેકડા થાલીના મોજેજા હલાવી બતાવ્યા
દસ્તુરજી શાહેબને હીરા લાલથી થેલીયાં ખટવ્યાં
દસ્તુરજીનો અશોઇનો ધરમ કબુલ કીધો
બીજે દીવશે કીધી શુ ધમાલ
દશનો લીધો ડોકો
અશોઇનો પકડીયો મોકો
દસ્તુરજીએ આપ્યું નાન
જરથોસ્તી એ આપ્યા ફુલ વાન
શુ ભરી દરબાર
ફરતા બેઠા શરવે શરદાર
શરોશ પમરે ખુશલો અંગાર
નેક પહેરાવીયો શદરો હોંશનો
કુસ્તી બાંધી કમર બંધ પાક કીધુ નેક ખરૂ તન
તોપો ફુટીગન દસ્તુરજી શાહેબ બાપ શુ નેક ગર ...
માતાએ ચલાવીયુ શદન
અશોઇનો શદરો ઉતરાવીયો તદન
ફુલાનીવાડી શરશ જગોમે મુકયો પાછી
ફરતી રાખી ખુશબો અમેશની ભારી
દસ્તુરજી શાહેબ ચાલ્યા નવશારીદેશ
મુકવા આવ્યું લાવલશ્કરને કુટુંબ ભયું ખેશ
દસ્તુરજીને કીધી શેકીનને મલામ
લાખોની કીધી જર જવરની શેશ
તોપોના શોડના બાર
દસ્તુરજીએ પકડી પોતીકા શહેરની દરબાર
શુ ચકચુક ચાલી
શાહેરહે ફુટી ખુશાતી તાલી

સર જમશેદજી જીજીભાઈ બેરોનેટ

હિંદુસ્થાન ઇંગ્લન્ડ સારા પોકાર કરી રહી છે
શુ ખરા બકતાવર
થઇ ગયા બાદશાહ તરીકે ભાઇ
ઇન્ડીયામાં કીધુ ભલું પાછો ઇંગલન્ડ જાય
ખાશ બાદશાહ રાહમને મલુ ઇંગલન્ડ આવ્યા
તાર શરવે લેવા આવા
શરદાર ગયા બાદશાહ શુ પદી ધમાક
વાવટાને વળી બેન્ડ શું રાખીએ કમાલ
બાદશાહ રાકતએ વધાવી લીધા શેકીન
ને વળી શધામ શું તોપો અરામે સુટી
રીજમીટ પલટણ લાવ લશકર સારી આગળ હજીર
શુ કીધી નેક બકતાવર વાત
તાકીને બેઠા બાદશાહ રાણી શુ કુટુંબની શાથ
ઉતારો આપ્યો શુ આપ્યો હાથ
શુ રાખી મે નીચ બકતાવર કીલી
બેરોનેંટ જશશોજી જીજીભાઇ પહેલી
શુ મલે છે માન
ફરતા ચમરે ફુલપાન
બાદશાહ ધણી કહે નેકીને શલામ
શુ મોજ મઝા શાથ કીધી
હાથની તાલી નેક લીધી
શારદારો સાથે હિંદુસ્તાન પાછી પકડી શાધી હીરા જવેરથી આપી
ગયા પાદશાહ રાહત શરવે કુટુંબો શુ બકતાવરો માન
પાદશાહે રાવીલી ખીજમન
પાદશાહે જોઇશુ બકતાવર ઇજત
બાદશાહે મોકલીયું શુ બકનાવર પહેલ પહેલા બેહેનેટ શાહેબનું
માહાભારન મોકલીયુ માન
કાઇ એક બેરેનેટ શાહેબે બચાવીયા ખરા જાન

હિંદુસ્તાનની શુ બજામ
ફરમાવી ઇન્ડીયામાં મોટો કીટો મોટો જંગી
ધરમને વલીદાન ગરીબોને પોતે પહેલાં જાને પુછીયાં કાંઇ
એક બચાવ્યા
બાઇ બાપડાને ખુચીયા
તલાવ કુવે જાઇ હદત પુછથું શોને આપ્યા ચાંદીના ઘડા
બાઇ બાપડાને પહેરાવ્યા સોનાના કડા
આપ્યો ઘરોને આશરો
શુ બાંદયા ફરતો તહાવને શોભીના મીઠા મધુરના કુવા
શુ લીધી બકતાવર જાનોની દુવા
બાંદયાં ધરમના મકાન ત્યાં કીધી નેકી
શહેરો શહેર ફરીયા તપાશતાં વેકી
શુ બાંધી ધરમની ધરમ શાળા
એજદાના ખરા નેક વાલા
શુ આંદયા વાવને તલાવ
મુકયાં નેક ધંબાદના પમરેપલાવ
ગરીબની લીધી ખરી દાદ
બેરામ ઇજતને ખુદાના રાખ્યા યાદ
શુ લીધી નેકીનારસ્તા
નાહી ગયા લાચારથી ખશતા
શઉને કીધાં હશતા મુગા બેરા અપંગને કીધી શગવડ
કીધી શારી દુનયાની ભારી અગવડ
સ્કુલો બાંધી ગરીબની વલી
ગંટાનેપર મુકયા માનારો ઘાટને પલી
શાનપણ શુ કીધુ ખરૂ પુન્ય
જીગર સારોને વલી ગુણ
પડી ઇન્ડીયામાં સુધુમ-ગરીબીના રાખ્યા બાઇ બાવરાની હોય
ચોક ચાંદણીની ધમાલ પડે ભારી વધાવીલે શુ બકતાવર કીધી કોમ
આપ શહેર કીધા વસ્તા
બાંદયા શુ શુદદે રસ્તા

શુ બાંધી ધરમની દરબાર
દસ્તુરજી સાહેબ ઉબા મોમેદોની હાર
ચાર ઘોડાની ગાડી
બ્યુગલ વાગે ભારી
રસ્તે રસ્તે વહેચ્ચ
શઉ કોઇએ ખેચ્ચા
કાએકેના બચાવ જાન
શમુ-દને આપી શાકર નાલીએક-મીરાઇઓના માન
થયો કરોડોનો શરવે ધરમ દાન
પહેલા થઇ ગયા મહેરબાન
શુ જોરને ખરા થઇ ગયા દાવર
શુ ઇંગ્લીશ બાહુર રાજગમે મેલયો પાવર
કોમને આપ્યો દીલાશો
ને ધનને ધગલે રાખ્યા શાન
શુ ઉઠાવી મીલો
કોમપર રાખ્યા દીલો
શુ કીધી કોમને મદદ
કસીવાતની નહી થવા દીધી હરકત
એવા ખરા થઇ ગયા જંગીનર
ખરા નેક નામદાર શુ થઇ ગયા જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ શર
કાઇએકનુ કરી ગયા ભલું
લાચાર વેચારનું બચાવી ગયા ગલું
શઉખ કીધુ શારૂ
ઇન્ગ્લીશ બાહાદુરનુ ખરા રાખી ગયા બાહારૂ
ભીખને કીધી દુર
વધાર્યો કોમને રાખ્યા નુર.

રૂસ્તમજી શોરાબની લડાઈ

શુઉઠી રૂસ્તમ શોરાબની અનજાન પણામાં લડાઇ
નહિંનાળાં જંગી ઉઠયાભરાઇ
ધાશનો ઉઠયો દુષ્મનથી અંગાર
ધાશચી ઉતી ચોતરફ થેકી
નાયક કાયર થયા બદનો શેકી

રસ્નો કઇનઇ શુજતો
અંગારબી નાહી બુજતો
પવનનુ શુ જોર
લાખોની ગંજી ચાલી શુ એક તોડ
શોરાબ રૂસ્તમ નાહક ઉઠાવ્યુ જોર

અંગારનો જોરમે શુ આગ
થોડામે પોકાર મારી શુનારો છે વાઘ

ફરનો ચોતરફ ઉડે આગ
કાંઇનાઇ શુજે નાહક લાગ
શોરાબો નહિ પીસા નથી જબરો ઉઠાવ્યો ડાગ
પાસે માંથી ઉઠી આવ્યો

ફેણ ફલાવનો ઉભો થયો નાગ
શોરાડી મલુન પકડી નાહકે એને ફટકો મારી
ફોગટમે એને લીધો ના શમજથી ડાઘ
રૂસ્નમને નીચેનાખ્યો હવાથી ઉડયો
શારા દીલપર આગ
રૂસ્તમે ઉઠી અજદાને જોર મને બક્ષીસ કરી નાખ

રૂસ્તમે જોરમે ઉચડી પટકયો શામો પડયો આગ
શોરાબે ઉઠી ગરૂજના લીધા ફટકા

રૂસ્તમે શામી ફેરવી ઢાલથી ઝીધા
ફટકા શુ ઉઠાવીયા

લો હીના હરીયા
બેઝલુનમે પડયા
એ કે ને કીધી
ખબર જાએ પોકાર કરી આવ્યો શુ દોડી
ઘોડાના નાખ્યા નાણિ દુષ્મને ફોડી
શુ નાણિ ઉઠયા નાહક થઇ ગયા લોહીના હરીયા
શોરાબ રૂસ્તમ બેઉ સુદ્દા થઇ પડીયા
જાલ રડનો રડનો બેચે છે
શુ જોઇ તારા હાથે કરે છે ખુન
વરગી પોકારે કીધો અરે જાલમ
એનારૂ છે ખરૂને કબુદ
મેદાન ઉનુ આગનુ ભરેલું શુમ
શોરાબ નાખ્યો ફાડી ફોડી આખર થયો ગુમ
બાજુએ નજુપડી બાંધેલો શોનાથી હીરા ડેલો બેત
રૂસ્તમે પોકાર કરી એ બેટા
માડીપર ઉઠાવી લીધા ટેટા
શરીર પોતીકુ ફોડી પોકાર મારયો અરે શુ કીધુ બેટા
જાહર જાહર બદન તોડી બાપ દીકરા રડયા
અરે રૂસ્તમી તેનો શોનાનશ માથે ઓઢયા
શહેરોપર ખબર થઇ કાંઇ એક પહેલવાનો આયા દોડયા
એ શુ નાહક બનાવ બન્યો
રૂસ્તમ પશ્રીમ બુધ્ધીનો ખરો જંગલી ગણ્યો
પોકાર મારી કહયું અરે રૂસ્તમ
તારી જગાપર દુષ્મન હોને તો મટી મેલવને
નાખો ફોડી
રૂસ્તમ તું થયો દીવાનો
હવે તુરક શહેવાનો
માતા શણીને પડી શહેરોમે ખબર
બીજાબાર પહેલવાનો એ ઉઠાવી રડતા રડતા

એજ દાની પેકારી શબર
લઇ ગયા મહેલોમે
રાનીઓ જબરજસ્ત બદન પટકી લોહી કાઢયું
શારા દીલોમે
કાંઇ એક શહેરો ધ્રુજતા જાગ્યા
જાને આગના ભુગળાંવાગ્યાં
આયા હાથી ઓપર ઉઠ
અથીયાર બંદ દોડી
શરોશ થયા આગળ
નાહક હસ્તીમે દુખ ઉઠાવ્યુ માથુ પટકી બેઠો પાછળ
કાંઇ એક રડનો શવારી
નીરંગ પાણીથી હજારોના રદન ચાલ્યાં
મુકયો શરોશના શામે નવરાઇ
શુ માતાઓ દુખ વેઠી કીધો નાણિ
પાડ જેવો જંગી બેટો
અરે રૂસ્તમ તે ફોડયો ટેટો।
ખંજીર મારયુ દીવાના એનો તારો હનો બાર વરશનો બેટો
અગર જો મોટો હોનો નો તારો નાખનો ટેટો ફોડી
માતાઓ પોકાર મારી કહયું તે શરવે એ દલગીરી લીધી હે
રૂસ્તમે હજારો માણશમે થઇ ગયો રડતો એક કોડી
રૂસ્તમને પહેલવાનોમે ગુરાવીયુ નામ
દલગીર થઇ પોકારે પોકારે રડનો રડનો આવ્યો શામ
બંદીન કરી બે દીવશે અરે શુ ઉઠાવી બાર
પહેલવાનો એ શહરેની પાદશાઇ હતી ગંજ
શોને કીધા નાહક રંજ
હવેકમે થાય રૂસ્તમ અરે હો બંજ
ઉઠાવ્યો શરવે પાદશાહ દેશ દેશના જંગી
પહેલવાનો એ ઉઠાવ્યો ખભા જંગી

લઇ ચાલ્યા કોનાટ ચાડપર લખો
બંદગી કરી ચાલી થાટ
રાનીમાતા બંદનથી પટકી પટકી ગલીયા
પાડોપર બીલારે પોકારે એજદાને મારી રડયા
રડતા રડતા બંદગી કરી આવ્યા
શુ પાદશાહો પોકાર મારે શંગરાણી ઓ જાયા
બંદગી ચાલે બાર મહીના મહીનાની
પોકાર ચાલે રાતદીન ઘણી
શહેરે શહેર થઇ દીલગીરની ખબર
થઇ તેથી આખી હમજાને પકડી શબર
હાથી ઓપર પહોચ્યા શરવેશાર થયા દલગીરને લાચાર
પોકાર મારી કહયુ આયો શુ બુરોપે શામ
નહી જાગનાં જાગ્યા શહેરો તમામ
શઉને દીલોમે થઇ દલગીરીને અશર માતાને દીધી ધીરજ
નાખુશની પડી અમને ખબર
ચાલો પોકારનો ઓ જંગ
શઉશમદી થઇ ગયા ઓ દંગ
શઉઓ કીધાં દલગીર જીગર
બાલકો એબી પકડી દલગીરીની આશર
ના ખબર બન્યો બુરો બનાવ
શેતાનશ ભુલી યાકમે કરે બચાવ
માતા દરેશુ રૂદન
પીલી નાખે શુ બદન
રૂસ્તમ તુબાર વરશે ભટકી ભટકીતુ આવ્યો
રસ્નો રનઘો વહિ લાવ્યો
માથુ મસ્તક બુરૂ શુ લઇ આવ્યો
રૂસ્તમ તુહનો દરેક શહરનો સરદાર
તારા હાથે મારી
જનમની ફોડી દરબાર

ક્રાંઇ તારી સુધી (૨૨) ફુટનો તુ ઉચો રક ધુજે શરવે દરબાર
દશ ફુટ તુ ચવડો
એજદાને નહિ દોડાવી અકલ
છત ચોરી શુ સુધરો
પહેરીયો અવળો
શુપી લડાઇ ઉદાવી મને કાંઇ નહી માલમ પડયો
તે શુ જાણે નાહક હેવાન માર્યો
મારા પુત્રે શુ કામ ઓદાયે પાડયો
તુને આવતા આવતા વદદા ગયા બાર
તેનો મારો વહાલો ફોડયો પાટાડ
ક્રાઇ એક જંગી દેવોને તે માર્યા
નીચે નાખીતા ચડીને પાડયા
તુ કરતો દેવોપર સ્વારી
સુરાજના હનો મારો પુત્ર વડો
બેમનનો ઉઠ.વનો તો ભરેલો ઘડો
શુ પાડોમે બકરૂ લઇને જાય હાનમે
વાઘ પોકાર કરે નજીક આવે શામે
દેખાડે પગે ભચડી ભાલો મારી જાનથી
ઉઠાવે જાણે મરઘુ પકડે શાથમે
દુનીયાને દેખાડે ચીરીનાબે હાથમે
એવો બેટો એનો શાહશોરાબ
નીકળયો પહેલવાન
બાપ કરનાં આલે
હુધી સુદીથી બાપના હાથથી ગયો ભાલે
એવા થઇગયા જરથોસ્તી પહેલવાન
વાઘ સીંહ ફોડી નાખતા હેવાન
શુ લોખંડના શલીયા ભારે શલીયા હાથે પકડી વાલે
એવા નેક જંગી શુધરો કુસ્તી નેખીતી બંદગી પાલે
એવા શંગી કયાંનીશાહ ઇરાનના થઇ ગયા જરટોસ્તી જંગી

જંગલનાં ભાલે જંગલી
જબર ઝાડો ઉખેડી નાખે હાથના બળથી શંગી
શફ્ફર ફ્ફર ફ્રાઉલથી હાથી
રસ્ને ઉતારોલે રાંધી
એક બકરૂ ભુજી ખાય
શીશાના પકડે શરાફ બાદી
હાથીની સ્વારી બીજી લાંબી જાય

વીકટોરીયા માહારાણી સાહેબ

ઇગ્લન્ડ થઇગયા બકનાવર લાયક
શુ ખરૂ નેક રાજ
માથે છે બકતાવર હીરાઝવેરનુ તાજ
શુ ચાલે છે બાહાદુર શાહનુ રાજ
મારા બકનાવર થઇ ગયા માહારાણી
શુ નીરમળ મુકયાં મીઠામ ધુર પાણી
સુર્ય ચંદર જાણે ચમકે શુ ખરો બકતાવર
પરતાપ, શુ બીરાજે ભાઠચવંની હીરા ચમકે
દરબાર, તાં બેઠક બેશે પાદશાટઓ શરદાર
શુ ચમકે હીરામાનકની ગાદી
ફરતી જડેલી છે ખરા શોના ફુલની લાદી
શુ બકતાવર બાંદયો છે શહેર જાણે ભારે
હીરા કંકનો મહેલ શુ ચંપેલી ચંપા
જાત જાનની કલી ફુલના મઘમઘતા
પમરે છે વતી શુ જંગી બાગ બીરાજે
ફેરતા ફરતા રસ્નો નહિ મલે આજે

નેક નેકીના બાદશાહ બકતાવર કુહેમ
શાંગ સાહેબ શોજરોના ઉભા છે પારા
ઉભા છે હથીયાર બંધ શારા
દરેશ કરેશપેતે જર નહી વાલા
ફરતાં ફરે રોલ મારે તલવાર બંદુકને
આેશવાર ખરા કસ્બી છેડા વાલા
મહેલ ઝાડોની છે પાનરે પાતરે લાઇટ
શુ શણગારેલી છે ફરતી ચકર શુ દબદ બાન
રોજની બીરાજે શઇના
બેઠકબેશે શુ હીરા ઝવેરના રેશમના ખરા વેશે
કાંઇ એક શરદારો મહેલ મે બેશે
મહેલોમેં ચમકેછે શોનાકલી થી હીરાજડેલા
ફરતા મુકયા છે જાને વલી આકાશના તારા
શુ ચમકે છે હીરા લાલના બારા
શુ ઉશલે છે સોનાની ગીની
ધરતી છે લાયક મગમગાની બીવી
હવા પવન ખુશની છે થંડી
આંગ મે છે ખરૂ રેશમ જરજરીની ફુલોની બંદી
શુ રૂબાબ ખરો નેક દમામ
ખલક ફરે રૂબથી દરેક હો તમામ
શુ તીફીનની મેનીજ ચાલે તમામ
શુ બકતાવર ચાલે ધમાલ
શુ ટેબલો બીરાજે ફરૂટ તરેહ તરેહની મીઠાઇઓની ચાલે કમાલ
શુ રોજની રૂશની
દરેક ચીજો બીરાજે છે શરવેના હોશની
મછી બીરાજે જાત જાતની
મહન બીરાજે હસી તરકી બતકના ફાડયાં
મોટા બીરાજે અડધા હાથની શલાયેશ
શુ ફલ ફરૂટ શુદર શુકા મેવા

ફુલોના પમરે ફરતા ચાંદી શોનાના પાટો
પલેટો બીરાજે તરેવાર મુકે ચાંદી શોનાનો શરી કાંટો
શુ શોજરો મેનીજ કરે ફુલ ફુલના દમામ
ચંપી વેશથી ઉખેડે જાત જાતના શરવે પીના તમામ
કાંઇ એક બીરાજે શવારી ઓના એક શરીકા ઘોડા
શુ શોનાથી બાંધેલા ચમકે જાત જાતના પત્રરે તોડા
શેરોના રસ્તા ઝાડો પમરે વરતા
ફરતા રીજ મીટના વાજા
શુ મીઠાઇઓ મલાઇને મશકાબી તાજા
શુ મેલનો છે દમામ
શુ શુખીછે આલમ બી તમામ
શુ મહેલ ફરનો બીરાજે
શુ બની રહયા છે બાગો
તરે તરે વાર જાનવરો શુ રૂપીને વલી શીહને વાઘો
શુ રંગ રંગી ફુલ શુ બકતાફર છે એના દલ
તોપનો સુકે છે ગોલો
શોના ફલીનો શુ બકતાવર બને છે તારો
શુ જાત જાતના પમરે છે તેલો
તરેવારે જાત જાતના ઉઠાવીયો મહેલો
મુકયાછે તરેવાર ફનીચરના શુઉમદા ખેલો
જરી રેશમના ગલીચા લાગો
જર જરીના વેશથી બેનવાજ વાગા

દાદાભાઈ નવરોજજીનું શાહી નામુ.

હિંદના દાદા — શુ બકતાાવર જાદા
હિંદના સરદાર — ઇગ્લન્ડ પકડી દરબાર
હિંદના શરીફ — ઇગ્લન્ડ થયા હરીફ
હિંદના શાહેબ — ઇગ્લન્ડ થયા લાયક
હિંદના વડા — ઇગ્લન્ડમેં નામ મેલલુ શદા
હિંદના રાજા — ઇગ્લન્ડ પોકારે પ્રજા
હિંદના શાહ — ઇગ્લન્ડમેં પંકાયા હાહ
નવશારી વંળના ઓશાહ — હિંદુસ્થાન પોકારે વાહ
શુ હિંદુસ્થાનમેં લવી ગુમાન — ઇગ્લન્ડ શારી આપ્યું શોનાના ફૈલપાન
શુ બકતાવર બાહાદુર — એલમથી વધયુ નુર
શુ ઇગ્લીશની મેલવી કલમ — શુ હિંદુસ્થાન રાજારાવણ હદ ધરી કરે અમાજોર સલામ

હિંદના વડા સાહેબ શુ થઇ ગયા ઇગ્લન્ડ પારલામેંટ લાયક
હિંદમે ઠર્યો ઇગ્લન્ડ સારી લડાય

હિંદુસ્થાન પર કીધી ખરી દયા — ઇગ્લન્ડ શારી પારલામેંટ લડયા
શુ રાજા રજવાડાનુ માની — ઇગ્લન્ડથી મેલવ્યુ ત્યારે બકતાવરશાન
રાજાઓની રાહ — ઇગ્લન્ડમે પંકાયા એ વાહ
શુ હિંદુસ્તાનના આપ — ઇગ્લન્ડ બાદશાહ પરતાપ
રાજાઓએ આપી મદત — ઇગ્લન્ડ ગયું શરજત
શુ મુકી ગયા ખરૂનામ — નવ શારીયો કારેંનક ગામ
નામ રહયું શે દાદી — બાદશાહ વરીકે રહયું ચાદી
થઇગયા પુનમના ચાંદ — શુ બકતાવર મેલવ્યું પાવી શારી માન

કમરશીયલ પ્રીન્ટીગ
વર્કસ, પુના.

છપાવી પ્રસીધ્ધ કરનાર, સુરત શહેરના વડા દસ્તુરજી સાહેબ
માજી રૂસ્તમજી જમશેદજી દઁસ્તુર સુગાના ભાણેજ એન. જમશેદજી
દસ્તુર બેમનકેરામરોજના. ભવાની પેઠ, પુના. ૨